

Præstestrød i Ørslev sogn, Bårse herred, Præstø amt

I perioden fra 1914 og mange år frem var der i Ørslev sogn en præstestrød, som har sat sig dybe spor i sognet. Det begyndte med, at pastor Thorvald Jørgensen Udby og Ørslev sogne søgte sin afsked den 12. august 1914 på grund af sygdom. Den nye præst pastor Anders Hindsholm blev indsat 1. december 1914

Det havde skabt store problemer omkring ansættelse og udnævnelse af pastor Hindsholm. Han var indstillet af menighedsrådene i Udby og Ørslev sogne som nummer 2 på listen ud af 4 ansøgere. Men Kirkeministeriet valgte nr. 2, Udby sogn menighedsråd accepterede, hvorimod Ørslev sogns menighedsråd klagede over afgørelsen. De ville have en grundtvigiansk præst, ikke en som støttede Indre Mission.

Det medførte bl.a. at pastor Hindsholm ikke blev valgt som formand for Ørslev sogns menighedsråd men førstelærer H. P. Hansen. I øvrigt finder der ganske få menighedsråds møder sted i perioden.

Striden var bl.a. problemerne omkring konfirmandforberedelserne i Ørslev sogn. Hindsholm nægtede at tage fra Udby præstegård til Ørslev skole og undervise konfirmanderne, hvilket havde været kutyme i mange år.

Ørslev sogn løste straks sognebånd til Øster Egesborg sogn. Her var Harald Monrad Frandsen præst og grundtvigianer. Ørslev sogn søgte et par gange i perioden at blive annekssogn til Øster Egesborg sogn, men fik afslag.

Pastor Frandsen konfirmerede det første hold fra Ørslev sogn allerede i april 1915 i Øster Egesborg kirke. Det skete frem til oktober 1919 med få undtagelser, hvor pastor Smidth og pastor Nissen i Vordingborg kirke overtog.

Den 28. november 1915 blev min morbror døbt Harald Monrad Jakobsen i Ørslev kirke af pastor Hindsholm, et af de ganske få børn han døbte i Ørslev kirke. Det taler for sig selv når familien vælger en sådan løsning.

Af Ørslevs Skolekommissions protokol 1896-1970 fremgår, at der ingen møder bliver holdt 1915 – 1924.

Spørgsmål som ikke er besvaret: Af hvem og hvor blev konfirmanderne i Ørslev undervist?

Det giver hverken menighedsråds protokollen eller skolekommissions protokollen svar på, møderne var begge steder til dels boykottet i perioden 1914-1919.

Ved pastor Hindsholm afgang var der mange skrivelser fra menighedsrådene i Udby og Ørslev til biskoppen. Ørslev menighedsrådet skrev bl.a. i 1918:

”- en menighed der længes efter at samles om en god forstående præsts forkyndelse og ved hans virken iblandt os. Menighedsrådet beder derfor ærbødigst Deres Højærværdighed ikke at anbefale til os en ny ung og uerfaren medhjælper.

Give da Gud at vi ved åndens hjælp snart måtte finde og få en ny præst der med kristelig visdom og erfaring satte bo i Grundtvigs gamle hjem og der med familie vinde menighedens agtelse og hengivenhed.

Ørslev pr Vordingborg den 29. August

Ærbødigst H. P. Hansen”

Det har været en meget vanskelig periode for Ørslev sogns menighed. Pastor Hindsholm tog sin afsked 1. april 1919, 60 år gammel.

Den 29. juni 1919 blev William Melby Haase indsat i embedet, han var grundtvigianer. Det var efter alt at dømme en rolig periode i Ørslev sogn. Her var man meget tilfredse med Haase, men allerede efter 9 år i 1928 tog pastor Haase sin afsked pga. sygdom. Han døde i 1932, hans hustru enkefru Haase forærede 3 år senere en sølvkande til Ørslev kirke, som en tak for præsteparrets gode periode i sognet. Kanden blev indviet i Ørslev kirke påsken 1935.

Man ak – der var allerede igen brudt en strid ud med den nye præst Poul Højer Christensen, som var blevet indsat i Udby kirke for Udby og Ørslev sogne 2. december 1928. Han var stærkt Indre Missionsk. Pastor Højer Christensen var kun formand for Ørslev menighedsråd i sit første år som præst i Ørslev, så blev førstelærere J.A. Jacobsen valgt til formand. Herefter blev møderne afholdt i Ørslev i private hjem, på alderdomshjemmet, i skolen og i sognerådslokalet. J. A. Jacobsen startede i 1928 i Ørslev en afdeling af Kirkeligt Samfund, hvor han også blev formand. Denne kreds formåede omegnens grundtvigianske præster til jævnligt at komme og afholde aftengudstjenester i Ørslev kirke. De fleste sognebørn i Ørslev benyttede Harald Monrad Frandsen fra nabosognet Øster Egesborg til de store familiebegivenheder.

Pastor Højer Christensen havde embedet i Udby og Ørslev sogne fra 1928-1962.

Til eftertanke:

Udby sogn var hovedsogn med præstegård (1925: 703 indbyggere), Ørslev sogn var det største i befolkningstal (1925: 999) og areal. Det gav naturligvis en forventning om, at Ørslev sogn skulle have en vis indflydelse.

Grundtvig søgte efter sin fars død i 1813 præsteembedet i Udby og Ørslev sogne men blev fravalgt. Han havde været kapellan hos faderen i Udby kirke.

Ørslev havde et missionshus fra 1899-1970, men det var Udby som havde missionsfolkene

Det er blot nogen af de spørgsmål, som skal undersøges nærmere, for bedre at kunne forstå denne konflikt mellem præst og sogn.

Bente Leed
Maj 2009